МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ

Кафедра публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Перший проректор
_____ Дмитро БАБЕНКО
Гарант освітньої програми
докт.с/г.наук, професор
_____ Михайло ГИЛЬ
«_4_» _____08_____ 2023 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОСНОВИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ»

Галузь знань	17 «Електроніка, автоматизація та електронні комунікації»
Спеціальність	175 «Інформаційно-вимірювальні технології»
Освітньо-професійна програма	Освітньо-професійна програма «Якість, стандартизація і сертифікація» підготовки здобувачів вищої освіти третього рівня вищої освіти
Освітній ступінь	Магістр
Семестр	Перший
Форма здобуття освіти	денна
Викладачі	Прогонюк Людмила Юріївна, кандидат юридичних наук, доцент, progluda@i.ua

Розглянуто на засіданні кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки
Протокол № 11 від « 13» червня 2023 року.
Завідувач кафедри Альона КЛЮЧНИК

Схвалено науково-методичною комісією факультету менеджменту.
Протокол № 11 від «14» червня 2023 року.
Голова науково-методичної комісії Ганна ТАБАЦКОВА

Схвалено на засіданні вченої ради факультету менеджменту.
Протокол № 11 від «15» червня 2023 року.
Голова вченої ради Олена ШЕБАНІНА

Миколаїв
2023

1.Призначення навчальної дисципліни	Указом Президента України „Про заходи щодо охорони інтелектуальної власності в Україні" від 27 квітня 2001 р. № 285/2001 вивчення курсу „Інтелектуальна власність" передбачено в усіх вищих навчальних закладах України. Така необхідність зумовлюється тим, що успішний розвиток будь-якої держави, суспільства в сучасних умовах неможливий без належної інтелектуалізації суспільно корисної діяльності. Так, інтелектуальна, творча діяльність визначає зміст і напрями соціально-економічного розвитку України. З переходом від планової до ринкової економіки в умовах входження України до світової спільноти суттєво зросла роль в економічному та соціальному розвитку суспільства результатів розумової (творчої) праці людини, до яких відносять: винахід, корисні моделі, промислові зразки, торговельні марки, географічні зазначення, сорти рослин і породи тварин, комерційні таємниці, твори літератури і мистецтва, бази даних, комп'ютерні програми, фонограми та відеограми тощо. Ці та інші результати розумової праці мають назву „об'єкти права інтелектуальної власності", або „інтелектуальну власність".
2.Мета навчальної дисципліни	**Метою** курсу є вивчення та засвоєння студентами основних понять, інститутів, принципів та джерел правового регулювання відносин, пов'язаних із творчою, інтелектуальною діяльністю, як на національному, так і на міжнародному рівні. Цей навчальний курс покликаний сприяти поглибленому вивченню положень Цивільного кодексу України 2004 р. (книга IV), спеціального законодавства України про інтелектуальну власність: „Про авторське право і суміжні права", „Про охорону прав на винаходи і корисні моделі", „Про охорону прав на промислові зразки" та ін., які мають не тільки теоретичне, а й практичне значення.

3. Компетентності	*Інтегральна компетентність:* *ІК* Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і проблеми у галузі метрології та інформаційновимірювальної техніки, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.. *Загальні компетентності:* К04. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. К05. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. К06. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. К07. Здатність приймати обґрунтовані рішення. К08. Здатність працювати в міжнародному контексті К10. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. *Спеціальні (фахові) компетентності:* К11. Здатність обирати та застосовувати придатні математичні методи, комп'ютерні технології, а також підходи до стандартизації та сертифікації для вирішення завдань в сфері метрології та інформаційновимірювальної техніки. К15. Здатність розв'язувати складні професійні завдання і проблеми на основі розуміння технічних аспектів забезпечення контролю якості продукції. К16. Здатність застосовувати розуміння метрології як науки про вимірювання при роботі з технічною літературою та іншими джерелами інформації. К20. Здатність враховувати комерційний та економічний 10 контексти в метрологічній діяльності. К21. Здатність враховувати вимоги до метрологічної діяльності в сфері технічного регулювання, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку. К22. Здатність керувати проектами та Start-Up-ами і оцінювати їх результати. К23. Здатність дотримуватися правових і етичних норм з питань інтелектуальної власності. Додаткові компетентності *Додаткові спеціальні (фахові) компетентності:* К24. Здатність виконувати фахові дії з вимірювання фізико-хімічного складу і властивостей речовин

4. Заплановані результати навчальної дисципліни	***Програмні результати навчання:*** ПР01. Знати і розуміти сучасні методи наукових досліджень, організації та планування експерименту, комп'ютеризованих методів дослідження та опрацювання результатів вимірювань. ПР02. Знати і розуміти основні поняття теорії вимірювань, застосовувати на практиці та при комп'ютерному моделюванні об'єктів та явищ. ПР03. Розуміти міждисциплінарні зв'язки та контексти спеціальності. ПР04. Вміти виконувати аналіз інженерних продуктів, процесів і систем за встановленими критеріями, обирати і застосовувати найбільш придатні аналітичні, розрахункові та експериментальні методи для проведення досліджень, інтерпретувати результати досліджень. ПР05. Вміти формулювати та вирішувати завдання у галузі метрології, що пов'язані з процедурами спостереження об'єктів, вимірювання, контролю, діагностування і прогнозування з урахуванням важливості соціальних обмежень (суспільство, здоров'я і безпека, охорона довкілля, економіка, промисловість тощо). ПР06. Вміти розробляти нормативно-технічні документи та стандарти метрологічної спрямованості на інженерні продукти, процеси і системи. ПР08. Володіти сучасними методами та методиками проектування і дослідження, а також аналізу отриманих результатів. ПР11. Розуміти методологічні і філософські аспекти сучасної науки і їх місце в процесі наукових досліджень. ПР12. Вільно презентувати та обговорювати наукові результати державною мовою та англійською або однією з мов країн Європейського Союзу в усній та письмовій формах, а також вести наукову дискусію. ПР13. Застосовувати апаратні та програмні засоби сучасних інформаційних технологій для вирішення задач в сфері метрології та інформаційно- вимірювальної техніки. ПР14. Розуміти основи патентознавства та мати навички захисту інтелектуальної власності. *Додаткові програмні результати навчання* ПР15. Виконувати фахові дії з вимірювання фізикохімічного складу і властивостей речовин ПР16. Виконувати фахові дії з санітарної мікробіології
5.Опис навчальної дисципліни	Всього годин/кредитів за навчальним планом, з них: - лекції - практичні заняття - самостійна робота
	120/4,0 *16/1,0* *16/1,0* *88/2,0*

Календарний план* -

№ з/п	Найменування тем	Розподіл навчального часу, годин		
		лк	пз	сам. робота
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. ПОНЯТТЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ТА СИСТЕМА ЇЇ ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ			
1.	Загальні положення про право інтелектуальної власності	2	2	8
2.	Система правової охорони та захисту прав інтелектуальної власності	2	2	8
3	Міжнародно-правові джерела.	2	2	8
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІ. *ІНСТИТУТИ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ*			
4.	Авторське право	2	2	6
5.	Суміжні права			6
6.	Патентне право	2	2	6
7.	Право інтелектуальної власності на торговельну марку			6
8	Право інтелектуальної власності на комерційне найменування та географічне зазначення	2	2	8
9.	Нетрадиційні об'єкти права інтелектуальної власності	2	2	8
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІІ. *ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ*			
10	Система договорів щодо розпорядження майновими правами на об'єкти інтелектуальної власності			8
11	Правові основи захисту прав інтелектуальної власності	2	2	8
12	Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності			8
Всього		16	16	88

***Примітка**. Проведення видів занять здійснюється відповідно до графіку освітнього процесу

Порядок та критерії оцінювання	*Викладач наводить таку інформацію: -* *- короткий опис форм поточного контролю та їх оцінювання;* *- короткий опис форми підсумкового контролю та її оцінювання;* *- порядок зарахування пропущених занять.*

Поточний і підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти

Порядок зарахування пропущених занять

№ змістового модулю	Кількість годин		Форма контролю	Кількість заходів	Оцінка		Сума	
	ЛК	ПЗ			min	max	min	max
1	8	8	усне обговорення питань (опитування), у т.ч. тих, які винесені на самостійне опрацювання	3	1	2	3	6
			перевірка вирішених практичних завдань	3	1	2	3	6
			тестування у СДН Moodle	2	2	2	4	4
			захист доповідей, презентацій	1	3	4	3	4
			перевірка завдань, які винесені на самос ійне опрацювання	3	1	2	3	6
			Модульна контрольна	1	3	5	3	5

			робота 1					
			Разом по змістовому модулю	**13**			**19**	**31**
2	22	22	усне обговорення питань (опитування), у т.ч. тих, які винесені на самостійне опрацювання	8	1	2	8	16
			перевірка вирішених практичних завдань	8	1	2	8	16
			захист доповідей, презентацій	1	3	4	3	4
			тестування у СДН Moodle	5	2	2	10	10
			перевірка завдань, які винесені на самостійне опрацювання	8	1	2	8	16
			Модульна контрольна робота 2	1	4	7	4	7
			Разом по змістовому модулю	**31**			**41**	**69**
Всього							**60**	**100**
Залік у вигляді усної співбесіди							**10**	**15**
Всього по дисципліні							**60**	**100**
Індивідуальна робота, у т.ч.:								
- *участь у наукових конференціях, друк тез-доповідей*							10	15
- *участь у заходах неформальної освіти за наявності документального під вердження*							10	15
- *індивідуальні завдання*							2	8

Відвідування занять є обов'язковим компонентом навчального процесу. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із викладачем курсу та деканатом. Пропущені лекційні, практичні заняття, незалежно від причини пропуску, здобувач вищої освіти відпрацьовує викладачеві курсу або згідно з графіко консультацій.

7. Політика курсу

Визначається системою вимог, які викладач пред'являє до здобувача вищої освіти при вивченні дисципліни та ґрунтується на засадах академічної доброчесності.

У процесі вивчення дисципліни використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування; залікове модульне тестування та опитування; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; оцінювання результатів; студентські презентації та виступи на наукових заходах; бесіди та обговорення проблемних питань, методи дискусійного характеру (диспути, дискусії), робота в проблемних групах, індивідуальні консультації, іспит.

Дотримання академічної доброчесності регламентується Кодексом академічної доброчесності у Миколаївському національному аграрному університеті СО 5.260.01–00.2018 затвердженого вченою радою МНАУ, протокол № 3 від 27.11.2018 р., та передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використання методики досліджень і джерела інформації.

Порушенням академічної доброчесності здобувачами вищої освіти є:

- ***академічний плагіат*** - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- ***фальсифікація*** - свідома зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- ***списування*** - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- ***обман*** - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;
- ***хабарництво*** - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.

За порушення правил академічної доброчесності ЗВО можуть бути притягнуті до таких форм відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

Організація навчального процесу здійснюється на основі відповідно до вимог Болонського процесу із застосуванням модульно-рейтингової системи оцінювання успішності студентів. Зараховуються бали, набрані при поточному контролі та індивідуальній роботі студентів. При цьому враховується присутність та активність студента на практичних заняттях.

Політика запізнення: ЗВО повинен з'являтися на заняття без запізнень, не допускаються регулярнізапізнення на заняття (без поважних причин).

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Роботи, які

	здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модульної роботи відбувається за наявності поважних причин
8. Інформаційні джерела	**Базова література** 1. Гірак Р. ГМО: сучасний стан проблеми [Електронний ресурс] // Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека. — Режим доступу: http://libr.rv.ua/ua/virt/116/ — Назва з екрана. 2. Гойчук О.І. Продовольча безпека. Монографія. – Житомир:Полісся, 2004. – 348 с. 3. Реєнт О. П., Сердюк О. В.Сільське господарство України і світовий продовольчий ринок (1861–1914 рр.) : Монографія. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2011. – 365 с. 4. Губенко В.І. Механізм зовнішньоекономічної діяльності АПК: процеси, тенденції та розвиток. – Біла Церква, 2002. – 261с. 5. Кандиба А.М. Зовнішньоекономічна діяльність: Навчальний посібник. – К.: Аграрна наука, 2001. – 262с. 6. Міжнародний агробізнес: Навч.посібник. – За ред..проф. Сіваченка І.Ю. – К.: ЦУЛ, 2003. – 208с. **Допоміжна література** 1. Авторське право і суміжні права. Європейський досвід : У 2- кн. / За ред. А. С. Довгерта. – Київ : ІнЮре, 2001. – 460 с. 2. Слипченко С.А. Гражданское право Украины: учебное пособие / Слипченко С. А., Кройтор В. А. – Харьков: Эспада, 2000. – 147 с. 3. Іваненко П. Створення спеціалізованої бази даних винаходів в Україні // Інтелектуальна власність. – 2001. – №11 – С. 21 – 25. 4. Інтелектуальна власність : навч. посібник / За ред. Цибульова П. М. – Київ : УкрІНТЕІ, 2006. – 276 с. 5. Ієвіня О. В. Право інтелектуальної власності: схеми та роз'яснення : навч. посібник / Ієвіня О. В., Мироненко В. П., Павловська Н. В., Пилипенко С. А. – Київ : КНТ, 2007. – 264 с. 6. Збірник законодавчих актів з дисципліни «Право інтелектуальної власності» : довідник для студентів усіх спеціальностей усіх форм навчання / Укл. А. І. Кубах – Харків : ХНАМГ, 2008. – 343 с. **Інформаційні ресурси** 1. http://portal.rada.gov.ua - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. 2. http://kmu.gov.ua - Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України. 3. http://president.gov.ua - Офіційний веб-сайт Президента України. 4. http://www.osvita.org.ua/ - Освітній портал **Законодавчо-нормативні акти** 1. Конституція України, ст. 41. — К., 2007. 2. Цивільний кодекс України: станом на 20 січня 2006 р. — К., 2007. 3. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: У 2 т. / О. В. Дзера (ред.). — К.: Юрінком Інтер, 2006. — 831 с. 4. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23 грудня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1994. — № 13. — Ст. 64. 5. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України від 15 грудня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1994. — № 7. — Ст. 36. 6. Про охорону прав на промислові зразки: Закон України від 15 грудня 1993 р., із змінами і доповненнями, внесеними Законом

	України від 22 травня 2003 р. // Відомості Верхові с Ради України. — 2003. — № 35. — Ст. 271. 7. Про охорону прав на сорти рослин: Закон України від 21 квітня 1993 р. (в редакції Закону від 02 листопада 2006 р.) // Відомості Верховної Ради України. — 1993. — № 21 — Ст. 218. 8. Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем: Закон України від 5 листопада 1997 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1998. — № 8. — Ст. 28. 9. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 13 грудня 1991 р. // Відомості Верховної Ради У країни. — 1992 — № 12. — Ст. 165. 10. Про наукову і науково-технічну експертизу: Закон Україні: від 10 лютого 1995 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1995. — № 9. — Ст. 56. 11. Закон України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі" від 15.12.1993 р. // ВВР, 1994. — № 7. — Ст. 32. 12. Правила складання, подання та розгляду заявки на реєстрацію топографії ІМС: Наказ МОН України від 18 квітня 2002. — № 260 // Офіційний вісник України. — 2002. — № 19. — Ст. 966. 13. Порядок сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності: Постанова КМУ від 23 грудня 2004 р. № 1716 // Офіційний вісник України. — 2004. — № 51. — Ст. 3364. 14. Положення про Державний реєстр топографій ІМС: Наказ МОН України від 12 квітня 2001 р. № 292 // Офіційний вісник України. — 2001. — № 18. — Том 2. — Ст. 805. 15. Інструкція про порядок ознайомлення будь-якої особи з матеріалами заявки на об'єкт права інтелектуальної власності: Наказ МОН України від 22 квітня 2005 р. № 247 // Офіційний вісник України. — 2005. — № 19. — Ст. 1008.
9. Інтеграція здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами	Регламентується Положенням про організацію інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами у Миколаївському національному аграрному університеті СО 5.279.01-00.2020 затвердженого вченою радою МНАУ, протокол № 6 від 25 лютого 2020 р.
10. Доступ до матеріалів навчання	– https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=2963

Силабус навчальної дисципліни розроблено:

Доцент _____ (підпис) Прогонюк Л.Ю.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА І ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ І МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ

«ПОГОДЖЕНО»	«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету ТВППТ	Перший проректор
_____Михайло ГИЛЬ	_____ Дмитро БАБЕНКО
«_4_»_____87_____2023 р.	«____»_____ 2023р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК 3.ОСНОВИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

освітньо-професійна програма
«Якість, стандартизація і сертифікація»
для здобувачів другого освітньо-наукового рівня 1-о року
очної (денної) форми навчання
на 2023-2024 навчальний рік

Освітній ступінь – **Магістр**
Галузь знань 17 Електроніка, автоматизація та електронні комунікації
Спеціальність 175 Інформаційно-вимірювальні технології
Мова викладання – **українська**

Миколаїв
2023

Робоча програма відповідає вимогам Освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти «Якість, стандартизація і сертифікація», затвердженої Вченою радою Миколаївського національного аграрного університету 28.02.2023 року (протокол № 7).

Розробник програми: канд. юрид. наук, доцент Л.Ю. Прогонюк, Миколаївський національний аграрний університет.

Програма розглянута на засіданні кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки МНАУ протокол № 11 від 13.06.2023 року.

Завідувач кафедри
д-р екон. наук, професор Альона КЛЮЧНИК

Схвалено науково-методичною комісією факультету МНАУ протокол № 11 від 14.06.2023 року.

Голова науково-методичної комісії
канд. екон. наук, ст.викладач кафедри
економіки підприємства Ганна ТАБАЦКОВА

Анотація

Навчальна програма (методичні рекомендації) навчального „Основи інтелектуальна власність" призначається для фахівців напряму підготовки менеджмент (менеджмент зовнішньоекономічної діяльності), обліково-фінансового факультету, факультету технології виробництва і переробки продукції тваринництва, факультету механізації сільського господарства і підготовлена з урахуванням положень Цивільного кодексу України, який був прийнятий 16 березня 2003 р. і набрав чинності з 1 січня 2004 р., спеціального законодавства України про інтелектуальну власність, міжнародних конвенцій та договорів у сфері інтелектуальної власності та інших джерел права інтелектуальної власності.

Указом Президента України „Про заходи щодо охорони інтелектуальної власності в Україні" від 27 квітня 2001 р. № 285/2001 вивчення курсу „Інтелектуальна власність" передбачено в усіх вищих навчальних закладах України. Така необхідність зумовлюється тим, що успішний розвиток будь-якої держави, суспільства в сучасних умовах неможливий без належної інтелектуалізації суспільно корисної діяльності. Так, інтелектуальна, творча діяльність визначає зміст і напрями соціально-економічного розвитку України.

З переходом від планової до ринкової економіки в умовах входження України до світової спільноти суттєво зросла роль в економічному та соціальному розвитку суспільства результатів розумової (творчої) праці людини, до яких відносять: винахід, корисні моделі, промислові зразки, торговельні марки, географічні зазначення, сорти рослин і породи тварин, комерційні таємниці, твори літератури і мистецтва, бази даних, комп'ютерні програми, фонограми та відеограми тощо. Ці та інші результати розумової праці мають назву „об'єкти права інтелектуальної власності", або „інтелектуальну власність".

Annotation

Curriculum (guidelines) training course "Intellectual property" is designed for professionals field of study Management (International Management), Accounting and Finance Department, faculty of technology of production and processing of livestock products, the Faculty of Agricultural Mechanization prepared and subject to the provisions of the Civil Code of Ukraine, which was adopted March 16, 2003 and came into force on 1 January 2004, special legislation of Ukraine on intellectual property, international conventions and treaties on intellectual property and other sources of intellectual property rights.

Decree of the President of Ukraine "On measures to protect intellectual property in Ukraine" dated April 27, 2001 p. № 285/2001 study course "Intellectual property" provided in all higher educational institutions of Ukraine. This need is due to the fact that the development of any state and society in modern conditions is impossible without proper intellectualization socially useful activity. Yes,

intellectual, creative activity determines the content and direction of socio-economic development of Ukraine.

With the transition from a planned to a market economy in Ukraine joining the international community has significantly increased role in economic and social development of the society of the results of intellectual (creative) labor rights, which include: invention, utility models, industrial designs, trademarks, geographical indications, varieties plants and breeds of animals, trade secrets, literary and artistic works, databases, computer programs, phonograms and videograms more. These and other results of intellectual labor are called "intellectual property rights" or "intellectual property."

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань 17 «Електроніка, автоматизація та електронні комунікації»
Спеціальність 175 «Інформаційно-вимірювальні технології»
Освітній ступінь Магістр
Нормативна (або вибіркова) нормативна
Денна форма
Семестр – 1
Кількість модулів – 1
Кількість змістовних модулів – 2
Загальна кількість годин – 120/4
Види навчальної діяльності та види навчальних занять, обсяг годин та кредитів:
Лекції – 16 год/1,0
Практичні заняття – 16 год/1,0
Самостійна робота – 88 год/2,8
Форма підсумкова контрольного заходу – екзамен

Короткий опис:
Зміни у змістовному наповненні програми.
Передбачені неформальні освітні заходи.
Передбачені інформальні освітні заходи.
Можливості набуття програмних результатів в умовах інклюзивної освіти.
Мовна підготовка - **українська.**
Форми навчання - **денна.**
Методи навчання – **словесні та практичні методи.**

3. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою курсу є вивчення та засвоєння студентами основних понять, інститутів, принципів та джерел правового регулювання відносин, пов'язаних із творчою, інтелектуальною діяльністю, як на національному, так і на міжнародному рівні. Цей навчальний курс покликаний сприяти поглибленому вивченню положень Цивільного кодексу України 2004 р. (книга IV), спеціального законодавства України про інтелектуальну власність: „Про авторське право і суміжні права", „Про охорону прав на винаходи і корисні моделі", „Про охорону прав на промислові зразки" та ін., які мають не тільки теоретичне, а й практичне значення.

Інтегральна компетентність:

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і проблеми у галузі метрології та інформаційновимірювальної техніки, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог..

Загальні компетентності:

К04. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

К05. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

К06. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

К07. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

К08. Здатність працювати в міжнародному контексті

К10. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні (фахові) компетентності:

К11. Здатність обирати та застосовувати придатні математичні методи, комп'ютерні технології, а також підходи до стандартизації та сертифікації для вирішення завдань в сфері метрології та інформаційновимірювальної техніки.

К15. Здатність розв'язувати складні професійні завдання і проблеми на основі розуміння технічних аспектів забезпечення контролю якості продукції.

К16. Здатність застосовувати розуміння метрології як науки про вимірювання при роботі з технічною літературою та іншими джерелами інформації.

К20. Здатність враховувати комерційний та економічний 10 контексти в метрологічній діяльності.

К21. Здатність враховувати вимоги до метрологічної діяльності в сфері технічного регулювання, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку.

К22. Здатність керувати проектами та Start-Up-ами і оцінювати їх результати.

К23. Здатність дотримуватися правових і етичних норм з питань інтелектуальної власності. Додаткові компетентності

Додаткові спеціальні (фахові) компетентності:

К24. Здатність виконувати фахові дії з вимірювання фізико-хімічного складу і властивостей речовин

Програмні результати навчання:

ПР01. Знати і розуміти сучасні методи наукових досліджень, організації та планування експерименту, комп'ютеризованих методів дослідження та опрацювання результатів вимірювань.

ПР02. Знати і розуміти основні поняття теорії вимірювань, застосовувати на практиці та при комп'ютерному моделюванні об'єктів та явищ.

ПР03. Розуміти міждисциплінарні зв'язки та контексти спеціальності.

ПР04. Вміти виконувати аналіз інженерних продуктів, процесів і систем за встановленими критеріями, обирати і застосовувати найбільш придатні аналітичні, розрахункові та експериментальні методи для проведення досліджень, інтерпретувати результати досліджень.

ПР05. Вміти формулювати та вирішувати завдання у галузі метрології, що пов'язані з процедурами спостереження об'єктів, вимірювання, контролю, діагностування і прогнозування з урахуванням важливості соціальних обмежень (суспільство, здоров'я і безпека, охорона довкілля, економіка, промисловість тощо).

ПР06. Вміти розробляти нормативно-технічні документи та стандарти метрологічної спрямованості на інженерні продукти, процеси і системи.

ПР08. Володіти сучасними методами та методиками проектування і дослідження, а також аналізу отриманих результатів.

ПР11. Розуміти методологічні і філософські аспекти сучасної науки і їх місце в процесі наукових досліджень.

ПР12. Вільно презентувати та обговорювати наукові результати державною мовою та англійською або однією з мов країн Європейського Союзу в усній та письмовій формах, а також вести наукову дискусію.

ПР13. Застосовувати апаратні та програмні засоби сучасних інформаційних технологій для вирішення задач в сфері метрології та інформаційно- вимірювальної техніки.

ПР14. Розуміти основи патентознавства та мати навички захисту інтелектуальної власності.

Додаткові програмні результати навчання

ПР15. Виконувати фахові дії з вимірювання фізикохімічного складу і властивостей речовин

ПР16. Виконувати фахові дії з санітарної мікробіології

Передумови для вивчення дисципліни:

1. Правознавство.
2. Господарське право
3. Теорія держави та права
4. Трудове право

Очікувані результати навчання дисципліни

Завдання курсу:

Сформувати поняття інтелектуальної власності.

Ознайомитися з національним і міжнародним законодавством, що регулює відносини у сфері інтелектуальної власності, зокрема з підзаконними нормативними актами, що детально регламентують процедуру виявлення та охорони результатів творчості в Україні.

Вивчити історію виникнення авторського та суміжного права.

Визначити місце і роль інтелектуальної власності в економічному і соціальному розвитку держави.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен:

знати понятійний апарат права інтелектуальної власності, його систему й сутність, основні інститути та тубінститути, особливості об'єктів та правового положення суб'єктів, порядок їх кваліфікації, правові форми використання майнових прав, розпорядження ними, підстави, способи та порядок захисту від контрафактних дій;

уміти визначати умови надання правової охорони, застосовувати чинне законодавство, аналізувати його недоліки, вирішувати проблемні ситуації, оформляти кваліфікаційні документи, складати цілісне уявлення про сучасні проблемні питання розвитку права інтелектуальної власності, оцінювати проблеми його теорії та практики з метою вироблення конкретних пропозицій по вдосконаленню окремих положень вітчизняного законодавства у цій сфері, правильно тлумачити положення нормативно-правових актів, розуміти механізми правозастосування та його особливості.

4. МІСЦЕ ДИСЦИПЛІНИ У СТРУКТУРІ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

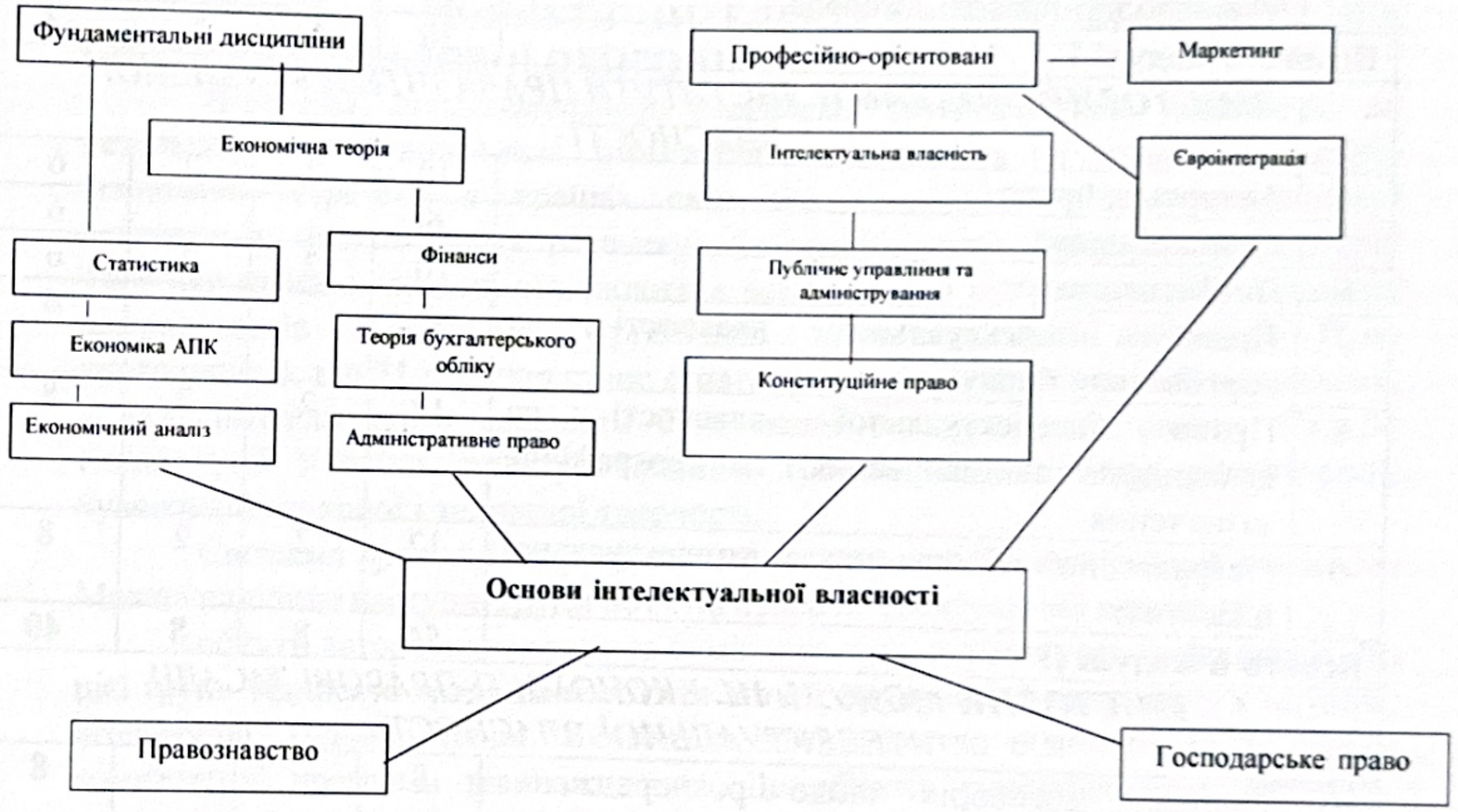

5. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Тема	Всього	Аудиторні		Самостійна робота
			лекції	практичні	
1	2	3	4	5	6
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. ПОНЯТТЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ТА СИСТЕМА ЇЇ ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ					
1	Загальні положення про право інтелектуальної власності	12	2	2	8
2	Система правової охорони та захисту прав інтелектуальної власності	12	2	2	8
3	Міжнародно-правові джерела.	12	2	2	8
Всього в модулі І		**36**	**6**	**6**	**24**
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІ. *ІНСТИТУТИ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ*					
4	Авторське право	10	2	2	6
5	Суміжні права	6			6
6	Патентне право	10	2	2	6
7	Право інтелектуальної власності на торговельну марку	6			6
8	Право інтелектуальної власності на комерційне найменування та географічне зазначення	12	2	2	8
9	Нетрадиційні об'єкти права інтелектуальної власності	12	2	2	8
Всього в модулі ІІ		**56**	**8**	**8**	**40**
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІІ. *ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ*					
10	Система договорів щодо розпорядження майновими правами на об'єкти інтелектуальної власності	8			8
11	Правові основи захисту прав інтелектуальної власності	12	2	2	8
12	Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності	8			8
Всього в модулі ІІІ		**28**	**2**	**2**	**24**
Разом		***120***	***16***	***16***	***88***

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст навчальної дисципліни

№	Види навчальної роботи	Години	Кредити
1	Лекції	16	1,0
2	Практичні заняття	16	1,0
3	Самостійна робота	88	2,0
4	Всього	120	4

6.3. ПЕРЕЛІК ТА КОРОТКИЙ ЗМІСТ ЛЕКЦІЙ

Змістовний модуль 1 Інтелектуальна власність як право на результати творчої діяльності людини

Модуль І. ПОНЯТТЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ТА СИСТЕМА ЇЇ ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ

Поняття інтелектуальної власності Інтелектуальна власність як результат творчої діяльності. Інтелектуальна власність як право. Соціально-економічні стратегії в країнах світового товариства. Роль промислової власності у економічному розвитку. Авторське право і розвиток культури. Творчою працею людини створюються всі багатства суспільства. На Асамблеї держав-членів Всесвітньої Організації інтелектуальної власності було проголошено, що 21 століття стане століттям економіки, заснованої на знаннях, у якій інтелектуальна власність буде основною рушійною силою. Ст. 54 Конституції України гарантує кожному громадянину свободу літературної, художньої, наукової і технічної творчості.

Система правової охорони та захисту прав інтелектуальної власності Можна виділити наступні групи об'єктів права інтелектуальної власності,:

об'єкти авторського права та суміжних прав, що межують з першими. До цієї групи відносять традиційні об'єкти авторсько-правової охорони – я наукові, літературні, художні твори. Українське законодавство відносить сюди також комп'ютерні програми та бази даних. До об'єктів суміжних прав належать виконання, фонограми та відеограми, передачі організацій мовлення;

об'єкти промислової власності (об'єкти виключного права на результати творчої діяльності, використовувані у виробництві: винаходи, промислові зразки, корисні моделі, комерційна таємниця (ноу-хау);

засоби індивідуалізації продукції, робіт, послуг (комерційні найменування, торговельні марки, географічні зазначення);

нетрадиційні об'єкти інтелектуальної діяльності (сорти рослин і породи тварин, топографії інтегральних мікросхем).

Із практичної точки зору всіх суб'єктів права інтелектуальної власності можна поділити на дві групи — *первинних та вторинних суб'єктів права інтелектуальної власності.*

До першої групи належать первинні суб'єкти, які набули право інтелектуальної власності в результаті створення або державної реєстрації прав на об'єкт права інтелектуальної власності. До цієї групи слід, у першу чергу, віднести автора (творця), оскільки саме його інтелектуальний, творчий потенціал є тим джерелом, з якого народжується об'єкт права інтелектуальної власності. Тому саме за автором (творцем) законодавець закріплює і визнає, за загальним правилом, весь обсяг особистих немайнових і майнових прав інтелектуальної власності, що складають зміст права інтелектуальної власності.

Друга група суб'єктів права інтелектуальної власності — це вторинні суб'єкти права інтелектуальної власності. Вони самі нічого не створюють, але на підставі закону або договору набувають у встановленому порядку майнових прав інтелектуальної власності і, відповідно, визнаються суб'єктами права інтелектуальної власності.

Модуль II. ***ІНСТИТУТИ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ***

Охорона об'єктів авторського права і суміжних прав Джерела права. Авторське право і суміжні права. Форми охорони авторських прав. Терміни охорони прав авторів. Охорона суміжних прав. *Авторське право* - це один з інститутів цивільного права, що регулює особисті немайнові та майнові відносини, пов'язані зі створенням і використанням творів літератури, науки і мистецтва, що мають творчий характер та виражені в будь-якій об'єктивній формі (письмовій, усній, відеозапис тощо), щоб його можна було б сприймати, відтворювати. В об'єктивному розумінні авторське право як різновид права інтелектуальної власності, є цивільно-правовим інститутом, який регулює певну зовнішньо і внутрішньо споріднену категорію відносин, пов'язаних зі створенням і використанням творів науки, літератури і мистецтва.

Патентне право Необхідність правової охорони об'єктів інтелектуальної власності. Набуття прав на винаходи і корисні моделі. Варіанти рішень стосовно правової охорони. Умови патентоспроможності винаходу (корисної моделі). Порядок патентування. Строк дії патенту. Дострокове припинення дії патенту. Права власника патенту.

Набуття прав на промисловий зразок та географічне зазначення. Порядок отримання охоронного документу на промисловий зразок. Порядок отримання права на географічне зазначення. Набуття прав на торговельну марку. Порядок отримання охоронного документу на торговельну марку. Мета правової охорони – створити правовий механізм законного запобігання можливості актів „паразитування", тобто безоплатного використання прав на ОІВ третіми особами з комерційною метою. Суть правової охорони ОІВ полягає у тому, що автор ОІВ отримує від держави виключні права на ОІВ, як правило, на визначений термін. Обсяг цих прав регламентується охоронним документом, що видається власнику прав на ОІВ. Власник, отримавши охоронний документ, відчуває себе впевнено, тому що його права охороняються законом, тобто державою. Тепер він може розкрити зміст свого ОІВ для всіх, щоб вони мали змогу використовувати його на законних умовах,

тобто виключно за дозволом власника прав з обов'язковим відрахуванням йому винагороди за такий дозвіл.

Правова охорона засобів індивідуалізації учасників товарного обігу, товарів і послуг. Поняття та різновид засобів індивідуалізації. Загальна характеристика актів міжнародного права та національного законодавства у сфері охорони прав та засоби індивідуалізації учасників господарського обігу.

Поняття, ознаки, види торговельних марок. Реєстрація торговельної марки. Межі чинності охоронного документа на торговельну марку.

Правова охорона кваліфікованого зазначення походження товарів. Особливості правової реєстрації прав. Правова охорона на комерційне найменування. Права на комерційне (фірмове) найменування.

Охорона прав на раціоналізаторську пропозицію. Механізм охорони прав. Охоронний документ. Право на винагороду. Охорона прав на комерційну таємницю (ноу-хау). Особливості ноу-хау як об'єкта інтелектуальної власності. Способи охорони ноу-хау. Захист від недобросовісної конкуренції.

Охорона прав на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності Охорона прав на сорти рослин, породи тварин, топографії інтегральних мікросхем, комерційні таємниці, наукові відкриття. Науковим відкриттям згідно зі ст. 457 ЦК України є встановлення невідомих раніше, але об'єктивно існуючих закономірностей, властивостей і явищ матеріального світу, які вносять докорінні зміни у рівень наукового пізнання. Наукові відкриття названі серед об'єктів інтелектуальної власності у ст. 2 Конвенції про заснування Всесвітньої організації інтелектуальної власності, підписаної у Стокгольмі 14 липня 1967 року. Їм присвячено також Женевський договір про міжнародну реєстрацію наукових відкриттів, підписаний 7 квітня 1978 р. Об'єктом відкриття можуть виступати закономірності, властивості та явища матеріального світу. Наукові відкриття можуть здійснюватися лише у галузях природничих наук. Введення особливої правової охорони комерційної таємниці зумовлене необхідністю охороняти законні інтереси учасників товарного обороту, які витрачають час, сили та кошти на розробку і впровадження передових технологій і методів ведення бізнесу, що їх не завжди можна захистити традиційними способами правової охорони. У структурі ЦК України норми, що стосуються комерційної таємниці як об'єкта права інтелектуальної власності, зосереджені у главі 46 „Право інтелектуальної власності комерційну таємницю". До джерел правового регулюванні відносин у цій сфері можна віднести також ГК України (ст. 162), закони України „Про інформацію", „Про науково-технічну інформацію", „Про захист від недобросовісної конкуренції".

МОДУЛЬ III. ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Система договорів щодо розпорядження майновими правами на об'єкти інтелектуальної власності Загальна характеристика та види договорів

15.Охарактеризуйте діяльність органів державної влади. яка пов'язана зі сферою інтелектуальної власності.

Тема 6. Право інтелектуальної власності на торговельну марку (4 год)

1. Правова природа та система засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів та послуг.
2. Поняття та функції торговельної марки.
3. Види торговельних марок.
4. Процедура оформлення права інтелектуальної власності на торговельну марку.
5. Строки чинності та зміст права інтелектуальної власності на торговельну марку.
6. Право попереднього користувача на торговельну марку.
7. Реєстрація прав інтелектуальної власності на торговельну марку в іноземних державах.
8. Визнання торговельної марки добре відомою та особливості її правової охорони.

Тема 7. Право інтелектуальної власності та комерційне найменування та географічне зазначення (4 год.)

1. Еволюція інституту фірмового найменування.
2. Поняття, ознаки, принципи та функції комерційного найменування.
3. Структура та вимоги щодо комерційного найменування.
4. Суб'єкти права інтелектуальної власності на комерційне найменування.
5. Зміст права інтелектуальної власності на комерційне найменування.
6. Поняття географічного зазначення.
7. Функції географічного зазначення.
8. Види географічних зазначень.
9. Умови надання правової охорони географічним зазначенням.

Строк чинності та зміст права географічного зазначення.

Тема 8. Нетрадиційні об'єкти права інтелектуальної власності (4 год.)

1. Характеристика компонування інтегральних мікросхем (ІМС):

- придатність та засвідчення набуття прав інтелектуальної власності на компонування інтегральних мікросхем;
- суб'єкти та їхні майнові права інтелектуальної власності на ІМС, строк чинності, визначення права недійсним.

2. Регулювання відносин щодо раціоналізаторської пропозиції в Україні:

- поняття, об'єкти та суб'єкти права на раціоналізаторську пропозицію;
- оформлення прав на раціоналізаторську пропозицію, видача свідоцтва;
- використання, порядок та підстави виплати винагороди за раціоналізаторську пропозицію.

3. Право інтелектуальної власності на сорт рослин, породу тварин:

- умови та порядок набуття права на сорт рослин, суб'єкти права;

- порядок державної реєстрації сорту рослин, породи тварин;
- види прав інтелектуальної власності на сорт рослин, породу тварин, припинення чинності майнового права на сорт та визнання його недійсним.

4. Загальна характеристика інституту комерційної таємниці:

- поняття та ознаки комерційної таємниці, види інформації, що не можуть становити комерційну таємницю;
- суб'єкти та їхні майнові права на комерційну таємницю;
- способи одержання та охорона комерційної таємниці органами державної влади.

5. Право інтелектуальної власності н наукове відкриття:

- поняття та суб'єкти наукового відкриття;
- процедура оформлення прав на наукове відкриття;
- особисті немайнові та майнові права автора на наукове відкриття.

МОДУЛЬ ІІІ. ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Тема 9. Система договорів щодо розпорядження майновими правами на об'єкти інтелектуальної власності (2 год.)

1. Загальна характеристика та види договорів розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.
2. Правове регулювання відносин щодо надання дозволу на використання об'єктів інтелектуальної власності.
3. Ліцензії на використання об'єкта права інтелектуальної власності та ліцензійні договори.
4. Порядок та види авторських договорів.
5. Договір комерційної концесії..

Тема 10. Правові основи захисту прав інтелектуальної власності (2 год.)

1. Міжнародні стандарти забезпечення захисту прав інтелектуальної власності.
2. Характеристика окремих видів порушень прав інтелектуальної власності та їх наслідків.
3. Форми та порядок захисту прав інтелектуальної власності.
4. Процесуальні особливості розгляду спорів в сфері інтелектуальної власності адміністративними, господарськими та місцевими судами.
5. Відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності.

Тема 11. Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності (2 год)

1. Мета та сутність комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності.
2. Способи комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності.
3. Оцінка вартості прав на об'єкти права інтелектуальної власності.
4. Життєвий цикл об'єктів права інтелектуальної власності.

Всього **42 год**

6.5. ТЕМИ, ФОРМА КОНТРОЛЮ ТА ПЕРЕВІРКИ ЗАВДАНЬ, ЯКІ ВИНЕСЕНІ НА САМОСТІЙНЕ ОБОВ'ЯЗКОВЕ ОПРАЦЮВАННЯ

Самостійна робота по курсу «Інтелектуальна власність» складає 56 год та включає: вивчення теоретичних питань за конспектами, підручниками, науково-методичним матеріалом, для виконання індивідуальних завдань

Тема 1. Поняття інтелектуальної власності (6 год.)

Теми рефератів та доповідей

1. Методи правового регулювання, які використовуються при регулюванні суспільних відносин у сфері інтелектуальної, творчої діяльності.(1 год.)

2. Обмеження права інтелектуальної власності передбаченні чинним законодавством.(1 год.)

Вирішити ситуації:

Завдання 1. СПД Р. звернувся з позовом до Господарського суду про визнання його автором фотокартки із зображенням міського парку, опублікованою у рекламно-інформаційній газеті, засновником якої є СПД М., і стягнути з СПД М. 8200 грн. компенсації за порушення авторського права та 10 000 грн. моральної шкоди.

Чи підвідомча дана справа господарському суду? (1 год.)

Завдання 2. При заснуванні товариства з обмеженою відповідальністю „Поліс" Шевченко в якості статутного внеску вніс свої права інтелектуальної власності – рукопис книг „Типові форми договорів у підприємницькій діяльності", свої знання та професійні якості по організації та легалізації господарських товариств, оцінивши їх у 25 відсотків статутного доходу. Інші 75 відсотків були внесені іншими засновниками товариства з обмеженою відповідальністю „Поліс". При цьому це було закріплено установчим договором та статутом. Товариство було у встановленому порядку зареєстровано і здійснювало свою статутну діяльність на протязі трьох років, після чого припинило діяльність. За той час вищезгадана книга хоча і була видана, але внаслідок її низького змістовного рівня та суттєвих помилок не реалізувалась. Співзасновники вимагали повернення їм їх внесків відповідно до внесених грошових та майнових внесків, їх розміру та форм. Шевченко також претендував на частину майнових і стверджував, що на основі його інтелектуального потенціалу ТОВ успішно здійснювало свою діяльність, не мало боргів, співзасновникам виплачувались вчасно дивіденти. Але загальні збори відмовили в його вимозі, і він передав спір на розгляд суду.

Яке рішення повинен винести суд?

Які особливості інтелектуальних прав?

На цьому прикладі поясніть природу права інтелектуальної власності та їх види. Чи можна в якості статутних внесків вносити права інтелектуальної власності? (1 год.)

Тема 2. Загальні положення про інтелектуальну власність (6 год.)

Підготувати повідомлення з теми „Міжнародна система інтелектуальної власності" (2 год.)

Теми рефератів та доповідей

1. Характеристика сутності та структури промислової власності. (2 год.)

Питання для самоперевірки

1. Що таке інтелектуальна власність? Дайте визначення.
2. Назвіть складові матеріального права на об'єкти права інтелектуальної власності.
3. У чому полягає відміна права власності на об'єкти інтелектуальної власності від права власності на матеріальні об'єкти власності?
4. У чому полягає відміна особистого (морального) права на об'єкт інтелектуальної власності від майнового права на нього?
5. Чи всі результати інтелектуальної (творчої) діяльності є об'єктами інтелектуальної власності. Так чи ні?
6. Які об'єкти інтелектуальної власності є результатом технічної творчості? Яку назву носить ця група об'єктів і чому?
7. Які об'єкти інтелектуальної власності є результатом художньої творчості?
8. З яких двох груп складається право інтелектуальної власності?

Тема 3. Мета і принципи правової охорони (8 год.)

Теми рефератів та доповідей

1. Гносеологічні аспекти становлення та розвитку системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні.(2 год.)
2. Охарактеризуйте патентне відомство як учасника патентних відносин.(2 год.)

Вирішити практичні завдання:

Завдання 1. До юридичної фірми з захисту інтелектуальної власності «Крилов і Партнери» звернулась громадянка Мірошниченко, яка, на її думку, здійснила наукове відкриття, що описала у рукописі наукової праці з фізики. Громадянка Мірошниченко бажала отримати консультацію з приводу можливості отримання правової охорони результатів своєї творчої діяльності.

Підготуйте відповідь юрисконсульта фірми, звернувши увагу на такі питання:

1 Що може бути в даному випадку об'єктом правового захисту?

2. Які особисті та майнові права виникають у громадянки Мірошниченко і в силу яких юридичних фактів?

3. Якими мають бути дії громадянки Мірошниченко для отримання правової охорони своєї інтелектуальної власності?

4. Який державний орган вирішує питання охорони авторських прав на території України?

5. Вкажіть межі надання правової охорони на об'єкти інтелектуальної власності громадянки Мірошниченко. (2 год.)

Завдання 2. Група «ВВ» уклала з рекординговою компанією договір про випуск свого альбому. Через деякий час продюсер групи знайшов у магазині створений цією рекординговою компанією музичний збірник, до якого було включено окремі пісні групи «ВВ». Питання щодо можливості включення пісень групи до музичних збірок у договорі між групою та рекординговою компанією врегульовані не були.

1. Чи відносяться правовідносини, що склалися між групою та рекординговою компанією в результаті укладення договору, до авторських?
2. Чи мала право рекордингова компанія використовувати пісні групи при укладанні музичної збірки?
3. Які дії повинен вчинити продюсер для захисту інтересів групи?
4. Які вимоги має право висувати група? (2 год.)

Завдання 3. Громадянин Савченко, не будучи за професією

Тема 4. Охорона прав на об'єкти промислової власності (8 год.)

Теми рефератів та доповідей

1. Ноу-хау як специфічний об'єкт інтелектуальної власності. (1 год.)
2. Винахід та корисна модель: спільне та відмінне.(1 год.)

Питання і практичні завдання:

1. Продукт та процес як об'єкт винаходу.
2. Які можуть бути види промислового зразку?
3. Якими правами наділені патентні повірені?
4. В чому сутність експертизи на винахід, корисну модель, промисловий зразок?
5. Куди треба звернутися для отримання патенту?
6. Хто має право на отримання патенту?
7. Яким чином визначається відповідність винаходу винахідницькому рівню?
8. Яким чином встановлюється пріоритет заявки?
9. Чи може бути анульований патент?
10. Визначте нормативно-правову базу регулювання відносин в сфері комерційного найменування в Україні.
11. Визначте функції комерційного найменування.
12. Які з приведених нижче географічних вказівок є найменуваннями місць походження товарів:

- шампанське
- швейцарський сир
- криковські вина
- тульський пряник
- китайський фарфор
- коньяк

13. Підгрупи торговельних марок. Міжнародна марка.
14. Визначте порядок видачі свідоцтва на торговельну марку.

15. Визначте умови припинення дії свідоцтва на торговельну марку та визнання його недійсним.
16. Порівняйте визначення географічне зазначення та торговельної марки.
17. Як здійснюється охорона однакових географічних зазначень. (6 год.)

Тема 5. Правова охорона нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності (8 год.)

Теми рефератів та доповідей

1. Характеристика об'єктів наукового відкриття. (2 год.)
2. Одержання правової охорони на компонування ІМС в іноземних державах.(3 год.).

Завдання 3. Податкова інспекція м. Євпаторія у червні 1999 р. порушила справу проти ТОВ «Ремпобуттехніка» про порушення законодавства про трансляцію програм мовлення через кабельну мережу колективного користування. У процесі провадження у справі було виявлено, що ТОВ спеціалізувалося на наданні послуг із колективного телебачення. Воно провело кабельну мережу, встановило спеціальну апаратуру, потужну антену і транслювало передачі інших телекомпаній, кінофільми та відеофільми, іншу відеопродукцію не маючи на те дозволів від виробників відеограм і телестудій.

Справа у квітні 2001 р. була передана до суду і в жовтні цього ж року розглянута Міським судом м. Євпаторія.

Потерпівші від дій ТОВ фізичні та юридичні особи цивільного позову не заявляли.

Які факти мають значення для правильної кваліфікації дій ТОВ?

Якими нормативними актами слід керуватися при веденні справи?

Яке рішення повинен винести суд? (3 год.)

Тема 6. Авторське право і суміжні права. (6 год.)

Рішення тесту № 6. (1 год.)

Вирішення ситуаційної задачі (1 год.)

Питання і практичні завдання:

1. У чому зміст права автора на авторське ім'я, авторство, оприлюднення твору та його відкликання. Права на захист репутації автора.
2. Розкрийте зміст майнових прав автора: на відтворення, імпорт, публічний показ, на надання в тимчасове користування та інші
3. Норми якого інституту права інтелектуальної власності застосовні для забезпечення правової охорони в наступних ситуаціях:

- фізична особа склала вірш;
- виконавець бажає випустити відео- і аудіокасети свого виконання;
- винайдений новий спосіб консервації продуктів;
- комерційна фірма хоче отримати право на використання створеною нею оригінальної упаковки;

- компанія турбується про те, щоб ніхто не міг використовувати при виробництві товарів її логотип.

4. Чи є об'єктом інтелектуальної власності диплом про вищу освіту?

5. Якщо громадянин України створив художній твір, які заходи необхідно зробити, щоб придбати на нього авторські права?

6. Чи є правомірним приготування блюд по рецептах з кулінарної книги або виготовлення моделі літака по кресленнях із спеціального журналу?

7. Чи виникають авторські права на фотографічні знімки, зроблені не професійним художником?

8. Які права виникають у наступних осіб:

- режисера – постановника спектаклю
- диригента
- виконавця музичного твору
- композитора?

9. У яких випадках виконавець втрачає право на розповсюдження запису свого виконання?

10. Хто вважається виробником фонограми? (4 год.)

Тема 7. Економіка інтелектуальної власності (10 год.)

Теми рефератів та доповідей

1. Право автора на плату за використання його твору. (2 год.)
2. Роль стандартів Угоди про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності щодо наявності, обсягу та використання авторських прав.(2 год.)
3. Охарактеризуйте суб'єктів та об'єктів ліцензійних угод.(2 год.)
4. Класифікація ліцензійних угод (2 год.)
5. Франчайзинг як спосіб ліцензування товарних знаків (2 год.)
6. Проблеми використання зарубіжного досвіду комерціалізації інтелектуальної власності в Україні.

Тема 8. Захисту прав інтелектуальної власності та її призначення.(10 год.)

Теми рефератів та доповідей

1. Характеристика законодавства України щодо захисту права інтелектуальної власності. (2 год)
2. Характеристика понять „збитки за порушення права інтелектуальної власності" та „моральна шкода за порушення права інтелектуальної власності".(3 год.)
1. Форми організації діяльності з реалізації інновацій. Державне підтримка інноваційного бізнесу (2год.).
2. Проблеми використання нематеріальних активів підприємствами України (2 год.).
3. Продаж ліцензій. Платежі за використання ліцензій: їх види та особливості розрахунку розмірів винагороди (1 год.).

7. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ

Форма підсумкового контролю – екзамен.

Питання для практичних занять

1. Що таке інтелектуальна власність? Дайте визначення.
2. Назвіть складові матеріального права на об'єкти права інтелектуальної власності.
3. У чому полягає відміна особистого (немайнового) права на об'єкт інтелектуальної власності від майнового права на нього?
4. Чи всі результати інтелектуальної (творчої) діяльності є об'єктами інтелектуальної власності. Так чи ні?
5. Які об'єкти інтелектуальної власності є результатом технічної творчості? Яку назву носить ця група об'єктів і чому? Які об'єкти інтелектуальної власності є результатом художньої творчості?
6. З яких двох груп прав складається право інтелектуальної власності?
7. Що таке "копірайт" і що він охороняє?
8. Який термін охорони винаходів в Україні? Який термін охорони авторського (майнового) права в Україні? Який термін охорони немайнових (особистих) прав авторів в Україні?
9. Що стало причиною появи Статуту королеви Анни - першого закону про копірайт?
10. Наведіть основні переваги і недоліки системи охорони інтелектуальної власності в СРСР.
11. Яким Законом України вперше результати інтелектуальної власності були визнані об'єктами права власності? Коли в Україні був прийнятий пакет законів, що склав основу спеціального законодавства у сфері інтелектуальної власності? Назвіть ці закони.
12. Які ви знаєте об'єкти промислової власності? Перерахуйте нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності.
13. Які результати творчої діяльності відносяться до об'єктів авторського права, а які – до об'єктів суміжних прав?
14. Що таке винахід, корисна модель, промисловий зразок?
15. Яку функцію виконує торговельна марка?
16. У чому полягає різниця між об'єктами авторського права і суміжних прав?
17. Хто може бути суб'єктами інтелектуальної власності? Чи є в Україні держава суб'єктом права інтелектуальної власності?
18. Які складові системи інтелектуальної власності в Україні ви знаєте?
19. Які ви знаєте громадські організації у сфері інтелектуальної власності?
20. Що представляє собою міжнародна система інтелектуальної власності? Скільки діє міжнародних договорів, що адмініструються ВОІВ, і до скількох із них приєдналася Україна? Назвіть по три основних міжнародних договори, що відносяться до об'єктів промислової власності та до об'єктів авторського права і суміжних прав.
21. Який статус і яка структура Всесвітньої організації інтелектуальної власності? Які функції виконує Всесвітня організація інтелектуальної власності?
22. Яка мета правової охорони? У чому полягає сутність правової охорони об'єктів інтелектуальної власності? Які переваги дає правова охорона ОІВ правовласнику?
23. В чому полягає різниця між правовою охороною і правовим захистом ОІВ?
24. Які принципи правової охорони ОІВ? У чому полягає принцип охороноспроможності ОІВ? У чому полягає принцип виключності прав на ОІВ?
25. Що таке патент? У чому полягає процедура надбання прав на винахід?
26. Що є об'єктом винаходу, корисної моделі, промислового зразка?
27. Які критерії охороноздатності для винаходів, корисних моделей і промислових зразків?

28. У чому полягає критерій новизни для винаходу?

29. У чому полягає процедура правової охорони об'єктів промислової власності? Які терміни правової охорони об'єктів промислової власності?

30. На основі яких підстав дія охоронного документу на об'єкт промислової власності може достроково припинятися цілком чи частково?

31. В чому полягає правова охорона раціоналізаторської пропозиції?

32. Які об'єкти інтелектуальної власності охороняються авторським правом, а які – суміжними правами? Який термін правової охорони об'єктів суміжних прав?

33. Чи має силу патент України на території інших держав? В чому полягає процедура набуття прав громадянами України на об'єкти промислової власності за кордоном? У відповідності до яких конвенцій здійснюється охорона авторських і суміжних прав у світі?

34. Чому існують відмінності між юридичним і економічним термінами служби об'єкта права інтелектуальної власності?

35. Які Ви знаєте основні способи комерціалізації прав на об'єкти інтелектуальної власності?

36. Які Ви знаєте види ліцензійних договорів, ліцензійних платежів?

37. У чому полягає різниця між правовою охороною і правовим захистом інтелектуальної власності?

38. Назвіть, будь-ласка, які Ви знаєте категорії спорів щодо права інтелектуальної власності?

39. Дайте, будь-ласка, характеристику юрисдикційної і неюрисдикційної форм захисту права інтелектуальної власності.

40. В яких органах здійснюється загальний порядок захисту права інтелектуальної власності? В яких органах здійснюється спеціальний порядок захисту права інтелектуальної власності?

41. Спори між якими суб'єктами права інтелектуальної власності розглядаються в господарських судах? Спори між якими суб'єктами права інтелектуальної власності розглядаються в судах загальної юрисдикції? У чому полягає адміністративний порядок захисту права інтелектуальної власності?

42. Які існують типові види адміністративних стягнень за порушення права інтелектуальної власності? У чому полягає цивільно-правовий спосіб захисту права інтелектуальної власності?

43. Що може вимагати власник права на об'єкт інтелектуальної власності від порушника при розгляді спору у судовому порядку?

44. Який термін позову існує для застосування цивільно-правових санкцій за порушення права інтелектуальної власності?

45. Коли наступає кримінальна відповідальність за порушення права інтелектуальної власності? Який максимальний розмір штрафу за порушення права інтелектуальної власності може бути визначений в рамках кримінальної відповідальності і на чию користь перераховуються ці кошти за рішенням суду? Який максимальний термін позбавлення волі передбачений законодавством України за порушення права інтелектуальної власності?

Питання для проміжного контролю

1. Поняття права інтелектуальної власності. Відмінності об'єктів права інтелектуальної власності від об'єктів права власності.
2. Інститути права інтелектуальної власності. Їх коротка характеристика.
3. Особисті і майнові права суб'єктів інтелектуальної власності.
4. Способи і порядок захисту патентних прав.
5. Умови патентоспроможності винаходу.
6. Права й обов'язки патентовласника: поняття і характеристика.

7. Комерціалізація інтелектуальної власності як складова обігу інтелектуального капіталу.
8. Поняття, об'єкти та суб'єкти авторського права. Виникнення авторського права та умови надання правової охорони.
9. Охорона об'єктів промислової власності. Патенти: види, умови надання, терміни дії.
10. Ліцензійний договір: структура, права й обов'язки сторін. Види ліцензійних договорів.
11. Поняття та ознаки раціоналізаторської пропозиції. Оформлення раціоналізаторської пропозиції.
12. Порівняйте визначення географічне зазначення та торговельної марки.
13. Поняття та види промислових зразків. Оформлення промислового зразка.
14. Суб'єктивні суміжні права, їх зміст і межі.
15. Суб'єкти права інтелектуальної власності.
16. Розкрийте поняття об'єктів права інтелектуальної власності?
17. Які органи, що входять до системи державної охорони інтелектуальної власності, ви можете назвати?
18. Розкрийте спільні та відмінні ознаки авторського та патентного прав.
19. Які об'єкти інтелектуальної власності охороняють авторським правом? Які твори не є об'єктом авторського права?
20. Співавторство. Види співавторства.
21. Охарактеризуйте сутність та структуру промислової власності.
22. Чим відрізняється винахід і корисна модель?
23. Розкрийте найважливіші характеристики промислового зразка як об'єкта інтелектуальної власності.
24. Назвіть умови реєстрації торговельної марки.
25. Чим відрізняється „комерційне найменування" від „торговельної марки".
26. Назвіть випадки припинення чинності патенту. В яких випадках патент визнається недійсним?
27. Охарактеризуйте сутність та призначення найменувань місць походження товарів.
28. Чим відрізняється наукове відкриття від винаходу
29. Які ознаки характеризують охороноздатінсть раціоналізаторської пропозиції.
30. Як відбувається оформлення прав на раціоналізаторську пропозицію.
31. У чому особливість охорони топологій інтегральних мікросхем.
32. Охарактеризуйте комерційну таємницю як об'єкт інтелектуальної власності.
33. У чому полягають критерії охороноздатності сорту рослин, породи тварин. Який строк чинності прав на сорт рослин, породу тварин.

7.1. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

34. Поняття права інтелектуальної власності. Відмінності об'єктів права інтелектуальної власності від об'єктів права власності.
35. Інститути права інтелектуальної власності. Їх коротка характеристика.
36. Особисті і майнові права суб'єктів інтелектуальної власності.
37. Способи і порядок захисту патентних прав.
38. Умови патентоспроможності винаходу.
39. Права й обов'язки патентовласника: поняття і характеристика.
40. Комерціалізація інтелектуальної власності як складова обігу інтелектуального капіталу.
41. Поняття, об'єкти та суб'єкти авторського права. Виникнення авторського права та умови надання правової охорони.
42. Охорона об'єктів промислової власності. Патенти: види, умови надання, терміни дії.
43. Ліцензійний договір: структура, права й обов'язки сторін. Види ліцензійних договорів.
44. Поняття та ознаки раціоналізаторської пропозиції. Оформлення раціоналізаторської пропозиції.
45. Порівняйте визначення географічне зазначення та торговельної марки.
46. Поняття та види промислових зразків. Оформлення промислового зразка.
47. Суб'єктивні суміжні права, їх зміст і межі.
48. Суб'єкти права інтелектуальної власності.
49. Розкрийте поняття об'єктів права інтелектуальної власності?
50. Які органи, що входять до системи державної охорони інтелектуальної власності, ви можете назвати?
51. Розкрийте спільні та відмінні ознаки авторського та патентного прав.
52. Які об'єкти інтелектуальної власності охороняють авторським правом? Які твори не є об'єктом авторського права?
53. Співавторство. Види співавторства.
54. Охарактеризуйте сутність та структуру промислової власності.
55. Чим відрізняється винахід і корисна модель?
56. Розкрийте найважливіші характеристики промислового зразка як об'єкта інтелектуальної власності.
57. Назвіть умови реєстрації торговельної марки.
58. Чим відрізняється „комерційне найменування" від „торговельної марки".
59. Назвіть випадки припинення чинності патенту. В яких випадках патент визнається недійсним?

60. Охарактеризуйте сутність та призначення найменувань місць походження товарів.
61. Чим відрізняється наукове відкриття від винаходу
62. Які ознаки характеризують охороноздатінсть раціоналізаторської пропозиції.
63. Як відбувається оформлення прав на раціоналізаторську пропозицію.
64. У чому особливість охорони топологій інтегральних мікросхем.
65. Охарактеризуйте комерційну таємницю як об'єкт інтелектуальної власності.
66. У чому полягають критерії охороноздатності сорту рослин, породи тварин. Який строк чинності прав на сорт рослин, породу тварин.

7.2. РЕЙТИНГОВА ОЦІНКА З ДИСЦИПЛІНИ ТА СХЕМА ПОТОЧНОГО ТА ЗАКЛЮЧНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

За всі види робіт впродовж семестру (тести, опитування, контрольні роботи, реферати, тощо) здобувач вищої освіти може отримати від 36 до 60 балів.

Критерії та форми оцінювання роботи здобувачів вищої освіти

№ Змістового модулю	Форма контролю	Кількість заходів	оцінка		сума	
			min	max	min	max
1	- тестування - відповіді на дискусійні питання - виконання практичного завдання - самостійна робота	1 3 3 3	3 1 1 1	4 1,5 2 2	3 3 3 3	4 4,5 6 6
2	- тестування - відповіді на дискусійні питання - виконання практичного завдання - самостійна робота	1 4 4 2	3 1 1 1	4 1,5 2 2	3 4 4 2	4 6 8 4
3	- тестування - відповіді на дискусійні питання - виконання практичного завдання - самостійна робота	1 3 3 2	3 1 1 1	4 1,5 2 1,5	3 3 3 2	4 4,5 6 3
	Поточний контроль				36	60
Іспит		1			24	40
Разом з дисципліни		**x**	**x**	**x**	**60**	**100**

Здобувачі вищої освіти, що набрали менше 36 балів до сесії не допускаються. До складання іспиту такі можуть бути допущені тільки після того, як наберуть необхідну кількість балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	відмінно	зараховано
82 - 89	B	добре	
75 - 81	C		
64 - 74	D	задовільно	
60 - 63	E		
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Гірак Р. ГМО: сучасний стан проблеми [Електронний ресурс] // Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека. — Режим доступу: http://libr.rv.ua/ua/virt/116/ — Назва з екрана.
2. Гойчук О.І. Продовольча безпека. Монографія. – Житомир:Полісся, 2004. – 348 с.
3. Реєнт О. П., Сердюк О. В.Сільське господарство України і світовий продовольчий ринок (1861–1914 рр.) : Монографія. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2011. – 365 с.
4. Губенко В.І. Механізм зовнішньоекономічної діяльності АПК: процеси, тенденції та розвиток. – Біла Церква, 2002. – 261с.
5. Кандиба А.М. Зовнішньоекономічна діяльність: Навчальний посібник. – К.: Аграрна наука, 2001. – 262с.
6. Міжнародний агробізнес: Навч.посібник. – За ред..проф. Сіваченка І.Ю. – К.: ЦУЛ, 2003. – 208с.

Допоміжна

7. Авдокушин Е.Ф. Международные экономические отношения. — М., 1999.
8. Бойко В.І. Україна і ринок: зовнішньоекономічні аспекти - К.: ІАЕ УААН, 2000. – С. 309-312.
9. Бойко В.І., Норманський М.І., лазня В.В. Ринок продовольства. – К.: ІАЕ УААН, 1995. – 278с.
10. Бураковський І.В. Теорія міжнародної торгівлі. — К., 1996.

11. Власов В.І. глобальна продовольча проблема. – К., 2001. – 506с.
12. Галушко В.П. Економіка світового сільського господарства. – К.: НАУ, 1996. – 514с.
13. Фесина А.А. Зовнішньоекономічна діяльність АПК: стан, перспективи розвитку. – К.: ІАЕ УААН. 1999. - 64с.
14. Андрійчук В.Г. Економіка аграрних підприємств : [підручник] / В.Г. Андрійчук. – 2-ге вид., доп. і перероб. – К. : КНЕУ, 2002. – 624 с.
15. Гофман М.О. Економічна сутність аграрного ринку / М.О. Гофман [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.pdaa.edu.uafsites/default/files.
16. Козик В.В. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини / В.В. Козик [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://readbookz.com/pbooks/book-37/ua/chapter-1920.

Ресурси мережі Інтернет

17. Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : http://www.portal.rada.gov.ua.
18. Офіційний сайт Державної служби статистики України. – Режим доступу : http://www.ukrstat.gov.ua.

Програму розробив:
Доцент Л.Ю.Прогонюк